

סוכה דף מד

החזרת הקושי (בקשר לערבה שידחה שבת בארץ ישראל כשחל שבת ביום השביעי): ואלא נדחו!
תירוץ: כיון דאנן לא דחינן - אינהו נמי לא דחו.

קושי: והא יום טוב הראשון, דלדידן לא דחי ולדידהו דחי!

תירוץ: אמרי: לדידהו נמי לא דחי. (מסקנה הפוכה מהסוגיה בדף הקודם!)

קושי: ואלא קשיא הני תרתי; דתנא חדא: **כל העם מוליכים את לולביהם להר הבית**,
ותניא אידך: **לבית הכנסת**. ומתצינן: כאן - בזמן שבית המקדש קיים, כאן - בזמן שאין
בית המקדש קיים,
תירוץ: לא אידי ואידי - בזמן שבית המקדש קיים, ולא קשיא: כאן - במקדש,
כאן - בגבולין.

שאלה: אמר ליה אביי לרבא: מאי שנא לולב דעבדינן ליה שבעה זכר למקדש, ומאי שנא ערבה דלא
עבדינן לה שבעה זכר למקדש?

תשובה: אמר ליה: הואיל ואדם יוצא ידי חובתו בערבה שבלולב.

קושי: אמר ליה: ההוא משום לולב הוא דקא עביד ליה. וכי תימא דקא מגבה ליה והדר מגבה
ליה - והא מעשים בכל יום דלא קא עבדינן הכי!

תירוץ 1: אמר רב זביד משמיה דרבא: לולב דאורייתא - עבדינן שבעה זכר למקדש. ערבה דרבנן -
לא עבדינן לה שבעה זכר למקדש.

דחיית התירוץ: למאן? אילימא לאבא שאול - האמר (ויקרא כג) **ערכי נחף** כתיב, שתיים -
אחת ללולב ואחת למקדש. אי לרבנן - הלכתא גמירי לה. דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן
משום רבי נחוניא איש בקעת בית חורתן: עשר נטיעות, ערבה, וניסוך המים - הלכה
למשה מסיני.

תירוץ 2: אלא אמר רב זביד משמיה דרבא: לולב דאית ליה עיקר מן התורה בגבולין - עבדינן ליה
שבעה זכר למקדש, ערבה דלית לה עיקר מן התורה בגבולין - לא עבדינן שבעה זכר למקדש,

עניינים קשורים לנושא ערבה:

דן: אמר ריש לקיש: כהנים בעלי מומין נכנסין בין האולם ולמזבח כדי לצאת בערבה.

קושי: אמר ליה רבי יוחנן: מי אמרה?

קושי בהבנת הקושי: מי אמרה? הא איהו אמר, דאמר רבי אסי אמר רבי יוחנן משום רבי נחוניא
איש בקעת בית חורתן: עשר נטיעות, ערבה, וניסוך המים הלכה למשה מסיני!
הבנת הקושי: אלא: מי אמרה בנטילה, דלמא בזקיפה? מי אמרה בבעלי מומין, דלמא בתמימים?

מחלוקת בעניין ערבה: עוד אתמר: רבי יוחנן ורבי יהושע בן לוי, חד אמר: ערבה יסוד נביאים, וחד אמר:
ערבה מנהג נביאים. תסתיים דרבי יוחנן הוא דאמר יסוד נביאים, דאמר רבי אבהו אמר רבי יוחנן: ערבה
יסוד נביאים הוא, תסתיים.

קושי על דעת ר' יוחנן: אמר ליה רבי זירא לרבי אבהו: מי אמר רבי יוחנן הכי? והאמר רבי יוחנן
משום רבי נחוניא איש בקעת בית חורתן: עשר נטיעות, ערבה, וניסוך המים הלכה למשה מסיני!
תירוץ: אשתומם כשעה חדא ואמר: שכחום וחזרו ויסודם.

קושי: ומי אמר רבי יוחנן הכי? והאמר רבי יוחנן: דלכון אמרי, דלהון היא!

תירוץ: לא קשיא - כאן - במקדש, כאן - בגבולין.

דן: אמר רבי אמי: ערבה צריכה שיעור, ואינה ניטלת אלא בפני עצמה, ואין אדם יוצא ידי חובתו
בערבה שבלולב.

קושי בתוך דבריו: כיון דאמר מר אינה ניטלת אלא בפני עצמה - פשיטא דאין אדם יוצא
בערבה שבלולב!

תירוץ: מהו דתימא: הני מילי - היכא דלא אגבהיה והדר אגבהיה, אבל אגבהיה והדר אגבהיה
- אימא לא, קא משמע לן.

דעה נגדית: ורב חסדא אמר רבי יצחק: אדם יוצא ידי חובתו בערבה שבלולב.

שאלה בעניין ערבה: וכמה שיעורה?

אמר רב נחמן: שלשה בדי עלין לחין	ורב ששת אמר: אפילו עלה אחד ובד אחד
---------------------------------	------------------------------------

קושי על דברי רב ששת: עלה אחד ובד אחד סלקא דעתך?

תירוץ: אלא אימא: אפילו עלה אחד בבד אחד.

לולב	ערבה
דוחה שבת רק ביום הראשון כי רק יום זה מדאורייתא	דוחה שבת רק ביום השביעי
מותר ביום הראשון כי זה היום היחיד שהוא מדאורייתא	מותר ביום השביעי כדי לפרסם שמצות ערבה מהתורה (נגד הבייתוסים)
יש גזירה דרבה כי המצווה מוטלת על כל הציבור	אין גזירה דרבה כי המצווה רק בבית המקדש ושלוחי בית דין מביאים את הערבות לפני שבת ולא מוטל על הציבור
	דוחה שבת רק ביום אחד כדי שלא יזלזלו בלולב
	לא ביום הראשון כלולב כדי שיהיה היכר
	לא בשאר הימים כי היום השביעי הוא יום שמובדל משאר הימים (כמו היום הראשון)
לא נדחה בימינו כי אנו לא בקיאים בקביעה דירחא	
בימינו שבקיאים בקביעה דירחא יש ליטול	בימינו שבקיאים בקביעה דירחא עדיין לא נוטלים כי:
	1. אף פעם לא יחול היום הז' בשבת
	2. בימינו אנו נוטלים והמצווה היא לזקוף – להעמיד הערבות בצדי המזבח
למסקנת הסוגיה – אפילו בארץ ישראל לא דוחה שבת כדי ליצור אחדות	
	כלול בתוך מצוות לולב – כשנוטלים לולב נוטלים גם ערבה
דאורייתא (ביום הראשון)	הלכה למשה מסיני או מרומז מהפסוק (ערכי נח)
דאית ליה עיקר מן התורה בגבולין – ולכן נוהגים כל 7 שנה למקדש	דלית לה עיקר מן התורה בגבולין – ולא רק נהוג ביום אחד מהשבוע זכר למקדש
2 ערבות	מחלוקת – או 3 ערבות או עלה אחד בבד אחד

שני מעשים להוכיח שערבה מנהג נביאים:

1. אמר אייבו: הוה קאימנא קמיה דרבי אלעזר בר צדוק, ואייתי ההוא גברא ערבה קמיה, שקיל, חביט חביט ולא בריך. קסבר: מנהג נביאים הוא.
 2. אייבו וחזקיה בני ברתיא דרב אייתו ערבה לקמיה דרב, חביט חביט ולא בריך, קא סבר: מנהג נביאים הוא.
- עוד מעשה עם אייבו ור' אלעזר בר צדוק בנושא אחר: אמר אייבו: הוה קאימנא קמיה דרבי אלעזר בר צדוק, אתא לקמיה ההוא גברא.
- אמר ליה: קרייתא אית לי, כרמיא אית לי, זיתא אית לי, ואתו בני קרייתא ומקשקשין בכרמיא ואוכלין בזיתא, אריך או לא אריך?
- אמר ליה: לא אריך. הוה קא שביק ליה ואזיל.
- אמר: כדו הויתי דיירי בארעא הדא ארבעין שנין, ולא חמיתי בר אינש מהלך בארחן דתקנן כדין. הדר ואתי ואמר ליה: מאי מיעבד?
- אמר ליה: אפקר זיתא לחשוכיא, ותן פריטיא לקשקושי כרמים.
- קושי: וקשקושי מי שרי? והא תניא: (שמות כג) **והפיעית תשטנה ונטתה**. - **תשטנה** - **מלקשקש, ונטתה - מלסקל!**
- תירוצ:** אמר רב עוקבא בר חמא: תרי קשקושי הוו, חד סתומי פילי, וחד אברויי אילני. אברויי אילני - אסור, סתומי פילי - שרי.

דין של אייבו בשם ר' אלעזר בר צדוק: אמר אייבו משום רבי אלעזר בר צדוק: אל יהלך אדם בערבי שבתות יותר משלש פרסאות.

צמצום רב כהנא לדין: אמר רב כהנא: לא אמרן אלא לביתיה, אבל לאושפיזיה - אמאי דנקיט סמיך. גירסה אחרת לדבריו של רב כהנא: ואיכא דאמרי אמר רב כהנא: לא נצרכא אלא אפילו לביתיה.

חיזוק לגירסה השנייה: אמר רב כהנא: בדידי הוה עובדא, ואפילו כסא דהרסנא לא אשכחי.